
Votaziun dal pievel

18 da zercladur 2023

Emprim project

Realisaziun dal project OECD/
G20 davart l'imposiziun da las
grondas gruppas d'interpresas

Segund project

Lescha federala davart las
finamiras en la protecziun dal
clima, davart l'innovaziun e
davart il rinforzament da la
segirezza energetica

Terz project

Midada dals
16 da december 2022
da la Lescha COVID-19

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Explicaziuns dal Cussegl federal
Edì da la Chanzlia federala
Fin da redacziun: 17 da mars 2023

Emprim project

Realisaziun dal project OECD/G20 davart l'imposiziun da las grondas gruppas d'interpresas

Curtamain	→	4
Detagls	→	10
Arguments	→	16
Text da votaziun	→	20

Segund project

Lescha federala davart las finamiras en la protecziun dal clima, davart l'innovaziun e davart il rinforzament da la segirezza energetica (cuntraproposta indirecta a l'Iniziativa da glatschers)

Curtamain	→	6
Detagls	→	24
Arguments	→	30
Text da votaziun	→	34

Terz project

Midada dals 16 da december 2022 da la Lescha COVID-19

Curtamain	→	8
Detagls	→	42
Arguments	→	48
Text da votaziun	→	52

Il videos
da votaziun:
admin.ch/videos-rm

L'app davart
las votaziuns:
VoteInfo

Curtamain

Realisaziun dal project OECD/ G20 davart l'imposiziun da las grondas gruppas d'interpresas

Situaziun da partenza

Ensemen cun var 140 ulteriurs stadis ha la Svizra confermà, che las grondas gruppas d'interpresas ch'èn activas sin plaun internaziunal duain pajar almain 15% taglia. Sch'ina gruppas d'interpresas paja en in pajais pli pauc taglia, pon auters pajais suttametter questa gruppas a la taglia, fin ch'ils 15% è cuntanschids. Actualmain paja ina part da las gruppas d'interpresas taglias pli bassas en Svizra.

Il project

Il Cussegl federal ed il parlament vulan pudair introducir l'imposiziun minimala da taglia per gruppas d'interpresas ch'èn activas sin plaun internaziunal. Per tut las autras interpresas na sa mida nagut. Quai duai vegnir realisà cun ina taglia complementara. Sche la Svizra n'impona betg ina taglia complementara, pon auters stadis incassar la differenza als 15%. Las consequenzas finanzialas dal project èn difficilas da stimar. Per l'emprim onn vegnan las entradas da la taglia complementara stimadas sin 1 fin 2,5 milliardas francs. 75% da las entradas duain ir als chantuns, 25% a la Confederaziun. Grazia a la gullivaziun da finanzas profitan tut ils chantuns. En Svizra èn activas bleras interpresas internaziunalas. Quellas porschan bleras plazzas da lavur ed han in effect positiv considerabel sin las entradas fiscalas. Taglias pli autas han in effect negativ sin l'attractivitat dal lieu. Las entradas da la taglia complementara duain perquai er vegnir impundidas per promover l'attractivitat dal lieu, cun l'intent da garantir plazzas da lavur ed entradas fiscalas. Per la realisaziun dovri ina midada da la Constituziun federala. Perquai è necessaria ina votaziun dal pivel.

Detagls	→	10
Arguments	→	18
Text da votaziun	→	20

Dumonda da
votaziun

Vulais Vus acceptar il conclus federal dals 16 da december 2022 davart l'imposiziun speziala da las grondas gruppas d'interpresas (realisaziun dal project OECD/G20 davart l'imposiziun da las grondas gruppas d'interpresas)?

Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament

Gea

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan d'acceptar quest project. El garantescha cundiziuns generalas stabilas e segirescha entradas fiscalas sco er plazzas da lavur en Svizra. Da quai profitan tuttas e tuts.

[🔗 admin.ch/imposiziun-oecd](https://admin.ch/imposiziun-oecd)

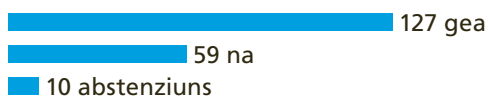
Punct da vista da
la minoritad dal
parlament

Na

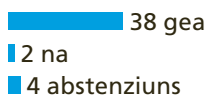
Ina minoritad dal parlament refusa il project. Ina gronda part da las entradas giaja a paucs chantuns ch'èn fiscalmain attractivs e che han bleras interpresas grondas. L'ocasiun da franar la concorrenza fiscala interchantunala na saja betg vegnida nizzegiada.

[🔗 parlament.ch](https://parlament.ch) > RM > Manaschi dals cussegls > Curia Vista > Fatschentas > 22.036

Votaziun en il
Cussegl naziunal

Votaziun en il
Cussegl dals
chantuns

Curtamain

Lescha federala davart las finamiras en la protecziun dal clima, davart l'innovaziun e davart il rinforzament da la segirezza energetica (cuntraproposta indirecta a l'Iniziativa da glatschers)

Situaziun da partenza

La Svizra importa var trais quarts da sia energia. L'ieli mineral ed il gas natural che vegnan duvrads en Svizra, derivan cumplainamain da l'exteriur. Quests purtaders d'energia fossils n'èn betg disponibels illimitadamain ed engrevgeschan fermamain il clima. Per sminuir la dependenza da l'exteriur e la grevezza per l'ambient vulan il Cussegl federal ed il parlament reducir il consum d'ieli e da gas. A medem temp duai vegnir producida dapli energia en Svizra.

Il project

Cun quest project reducescha la Svizra pass per pass il consum d'ieli mineral e da gas natural. La finamira è, che la Svizra daventia climaticamain neutrala fin l'onn 2050. Il project prevesa mesiras per reducir il consum d'energia. Tgi che remplazza ses stgaurament dad ieli, da gas u electric, vegn distgargià finanziaimain. Ultra da quai vegnan sustegnidas interpresas ch'investeschan en tecnologias favuraivlas al clima. Il project è ina cuntraproposta indirecta a l'Iniziativa da glatschers. Cuntrari a l'iniziativa na cuntegna il project nagin scumond da purtaders d'energia fossils sco benzin, diesel, ieli da stgaurar e gas. Cunter quest project èsi vegni fatg in referendum.

Detagls	→	24
Arguments	→	30
Text da votaziun	→	34

Dumonda da
votaziun

Vulais Vus acceptar la Lescha federala dals 30 da settember 2022 davart las finamiras en la protecziun dal clima, da- vart l'innovaziun e davart il rinforzament da la segirezza energetica (LCI)?

Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament

Gea

Grazia al project daventan la populaziun e l'economia pli independentas dals imports d'ieli e da gas. La protecziun dal clima vegn rinforzada, senza scumonds e senza novas taxas. Tgi che investescha en stgaudaments favuraivels al clima ed en tecnologias innovativas, vegn sustegnì finanziailmain.

[🔗 admin.ch/lescha-clima](https://admin.ch/lescha-clima)

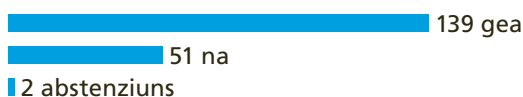
Recumandaziun
dal comité da
referendum

Na

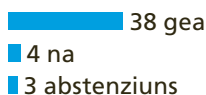
Il comité da referendum avertescha, ch'il basegn d'electricitad creschia massivamain e ch'ils pretschs d'electricitad explo-deschian. La restructuraziun dal provediment d'energia dad ieli da stgadar, gas, diesel e benzin a forza electrica saja lunsch davent da la realitad. Il proceder n'haja nagin plan, engrevgeschia la mancanza d'electricitad, sfigureschia l'ambient e periciteschia la segirezza dal provediment.

[🔗 stromfresser-gesetz-nein.ch](https://stromfresser-gesetz-nein.ch)

Votaziun en il
Cussegl naziunal

Votaziun en il
Cussegl dals
chantuns

Curtamain

Midada dals 16 da december 2022 da la Lescha COVID-19

Situaziun da partenza

Il coronavirus resta incalculabel. Co ch'el vegn a sa sviluppar vinavant, na pon ins betg prognostitgar cun segirezza. I n'è betg exclus ch'i sa sviluppan puspè variantas dal virus ch'èn privlusas. Per tschertas mesiras ha il parlament perquai prolungà la basa giuridica en la Lescha COVID-19 fin mez dal 2024. Uschia pon las autoritads reagir svelt en cas d'urgenza per pudair proteger las personas spezialmain periclitadas ed il sistem da sanadad. Cunter la prolungaziun èsi vegnì fatg in referendum.

Il project

Cun la prolungaziun da las disposiziuns pon vinavant vegnir importads ed utilisads medicaments cunter grevs decurs da COVID, er sche tals n'èn betg anc admess en Svizra. La Confederaziun po vinavant emitter in certificat COVID, particularmain sche quai avess puspè dad esser necessari per viagià a l'exteriur. Ultra da quai po ella obligar ils patruns da proteger las personas spezialmain periclitadas e per exempel da laschar lavurar davent da chasa. Sch'ils cunfins vegnissan serrads, sto la Confederaziun procurar che las cunfinarias ed ils cunfinaris possian vinavant entrar en il pajais. L'app SwissCovid ch'è actualmain deactivada, po vegnir reactivada en cas da basegn. Sche la prolungaziun vegniss refusada, vegnissan questas disposiziuns abolidas per la fin da december 2023.

Detagls	→	42
Arguments	→	48
Text da votaziun	→	52

Dumonda da
votaziun

Vulais Vus acceptar la midada dals 16 da december 2022 da la Lescha federala davart las basas legalas da las ordinaziuns dal Cussegl federal per superar l'epidemia da COVID-19 (Lescha COVID-19)?

Recumandaziun
dal Cussegl federal
e dal parlament

Gea

La Lescha COVID-19 è stada impurtanta per la Confederaziun ed ils chantuns. Ella ha permess da limitar la pandemia da COVID-19 e da mitigiar sias consequenzas. En cas d'urgenza vulan il Cussegl federal ed il parlament pudair revegnir als instruments cumprovads, per pudair proteger las personas spezialmain periclitadas ed il sistem da sanadad.

[🔗 admin.ch/prolungaziun-lescha-covid-19](https://admin.ch/prolungaziun-lescha-covid-19)

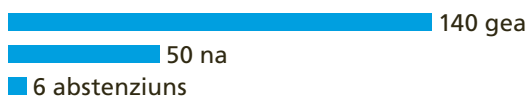
Recumandaziun
dal comité da
referendum

Na

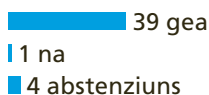
Per il comité è la prolungaziun da la Lescha COVID-19 inutila e nuschaivla. La lescha pussibiliteschia d'introducir mintga mument puspè mesiras discriminantas. Cun in «na» possia la spartiziun da la societad vegnir superada ed ins possia turnar a la normalitad.

[🔗 massnahmen-nein.ch](https://massnahmen-nein.ch)

Votaziun en il
Cussegl naziunal

Votaziun en il
Cussegl dals
chantuns

Detagls

Realisaziun dal project OECD/G20 davart l'imposiziun da las grondas gruppas d'interpresas

Situaziun da partenza

En Svizra èn domiciliadas bleras gruppas d'interpresas ch'èn activas sin plaun internaziunal. Ellas èn ina pitga impurtanta da nossa economia publica: Mintga quarta persuna emploiada lavura per ina da questas gruppas d'interpresas.¹ Quellas stiman las cundiziuns generalas attractivas en Svizra e contribueschan ina part considerabla a las entradas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas.

Il project OECD/G20

L'Organisaziun da cooperaziun e svilup economic (OECD) e la Gruppa dals 20 pli impurtants pajais industrialisads e pajais sin via d'industrialisaziun (G20) vulan adattar las reglas da l'imposiziun da taglia da las grondas gruppas d'interpresas a la digitalisaziun ed a la globalisaziun da l'economia. L'october 2021 han ellas deliberà in project cuminaivel correspondent. Ensemen cun var 140 stadis è la Svizra s'associada al project. El sa cumpona da duas pitgas (guardar chascha).

Debatta en il parlament	→	16
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	18
Text da votaziun	→	20

Las duas pitgas dal project OECD/G20²

Imposiziun en il stadi dal martgà (pitga 1): Ella pertutga las gruppas d'interpresas cun ina svieuta annuala d'almain 20 milliardas euros e cun ina profitabilitad d'almain 10 %. Tenor la stimaziun da la OECD vai per las circa 100 pli grondas e pli profitablas gruppas d'interpresas dal mund. Da nov duain ellas vegnir suttamessas a la taglia là, nua ch'ellas furneschon lur martganzias u lur servetschs. Exceptadas èn prestaziuns da servetschs finanzials regulads e l'explotaziun da materias primas. Per la realisaziun dovri ina convenziun internaziunala. Uschia duai vegnir stgaffida segirezza giuridica, e soluziuns individualas duain vegnir impedidas. Tge pajais che vegnan a suttascriver questa convenziun e cura che quai vegn ad esser il cas, è anc avert.

Imposiziun minimala (pitga 2): Ella pertutga gruppas d'interpresas cun interpresas en pli che in pajais e cun ina svieuta annuala d'almain 750 milliuns euros. Questas gruppas d'interpresas duain da nov pagar en mintga pajais almain 15 % taglia sin lur gudogn. Il gudogn vegn calculà tenor reglas internaziunalas unitaras. Questas reglas sa differenzieschan da las reglas existentas dals singuls stadis, uschia er da la Svizra. Exceptadas da l'imposiziun minimala èn las entradas dal traffic da navs internaziunal. Il december 2022 èn ils stadis commembers da l'Uniun europeica sa cunvegnids, ch'els veglian realisar questa part dal project OECD/G20. Els han en mira d'introducir l'imposiziun minimala a partir dal 2024. Ulteriurs pajais sco la Gronda Britannia, il Canada u il Giapun han medemamain annunzià l'introducziun a partir dal 2024.

- 1 Uffizi federal da statistica (UST), Statistik der Unternehmensgruppen (STAGRE), Portrait der Unternehmensgruppen in der Schweiz 2014–2021, Neuchâtel, november 2022 ([↗ bfs.admin.ch](https://www.bfs.admin.ch) > Statistiken finden > Industrie, Dienstleistungen > Statistik der Unternehmensgruppen > Publikationen).
- 2 Project OECD/G20 Reducziun e transferiment dal gudogn, Decleraziun davart ina soluziun da duas pitgas per las sfidas fiscalas da la digitalisaziun da l'economia, 8 d'october 2021 ([↗ oecd.org](https://www.oecd.org) > Topics > Tax > Base erosion and profit shifting > BEPS Actions > Tax Challenges Arising from Digitalisation > Statement on a Two-Pillar Solution to Address the Tax Challenges Arising from the Digitalisation of the Economy – 8 October 2021).

Finamiras dal project

Cun la proposta da midar la constituziun vulan il Cussegl federal ed il parlament pussibilitar, che las novas reglas d'imposiziun per las grondas gruppas d'interpresas possian vegnir realisadas er en Svizra. Uschia vulan els garantir cundiziuns generalas stabilas, la cumpetitividad da la Svizra sco er plazzas da lavur ed entradas fiscalas.

Premissas per la realisaziun da la pitga 1

Il project stgaffescha las premissas, per che la Svizra possa introducir l'imposiziun en il stadi dal martgà (pitga 1). Il Cussegl federal ed il parlament n'han anc betg decidì, sche la Svizra duai s'affiliar ad ina convenziun futura internaziunala e realisar l'imposiziun en il stadi dal martgà.

Realisaziun da la pitga 2

L'imposiziun minimala (pitga 2) vulan il Cussegl federal ed il parlament pudair introducir gia il 2024. Uschia vegni garanti, che las gruppas d'interpresas pertutgadas pajan la taglia supplementara en Svizra. Ina disposiziun transitorica en la constituziun dat al Cussegl federal il dretg d'introducir ina taglia complementara cun in'ordinaziun. La disposiziun al oblighescha dentant er da preschentar al parlament entaifer 6 onns in sboz da lescha per remplazzar questa ordinaziun.

Taglia complementara Prescripziuns per l'ordinaziun

Sin fundament da la disposiziun transitorica per la realisaziun da l'imposiziun minimala sto il Cussegl federal resguardar tranter auter las suandantas prescripziuns per l'ordinaziun:

- Per cumpensar la differenza tranter ina grevezza fiscala pli bassa e la tariffa da taglia minimala da 15% incas-sescha la Confederaziun ina taglia complementara.
- Ils chantuns survegnan 75% da las entradas da la taglia complementara, la Confederaziun 25%.

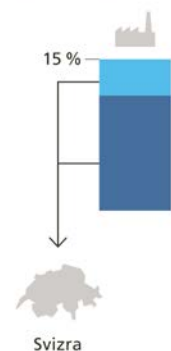
Questas prescripziuns valan mo per l'ordinaziun. En la lescha pon il Cussegl federal ed il parlament concepir autramain la realisaziun.

Imposiziun minimala OECD/G20

Las grondas gruppas d'interpresas vegnan suttamessas a la taglia cun 15 %

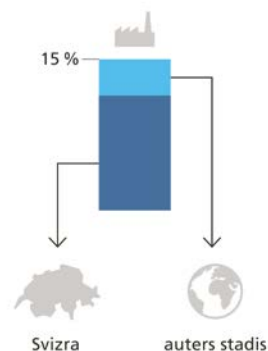
Cun imposiziun minimala en Svizra

La Svizra incassescha la taglia complementara.

Senza imposiziun minimala en Svizra

Auters stadis pon incassar la differenza.

■ grevazza fiscala existenta

■ taglia complementara / differenza

■ interpresas activas sin plaun internaziunal cun ina svieuta d'almain 750 milliuns euros che han filialas en Svizra ed a l'exteriur

Interpresas
pertutgadas

Mo grondas gruppas d'interpresas ch'èn activas sin plaun internaziunal èn suttamessas a la taglia complementara. Tenor ina stimaziun da l'Administraziun federala da taglia (AFT) èn paucs tschients gruppas d'interpresas svizras sco er paucs millis gruppas d'interpresas estras pertutgadas directamain da la refurma OECD/G20.³ La pli gronda part da las interpresas en Svizra n'è betg pertutgada da la refurma e paja taglia sco fin ussa.⁴

3 Missiva dal Cussegl federal dals 22 da zercladur 2022 tar il conclus federal davart l'imposiziun speziala da las grondas gruppas d'interpresas (realisaziun dal project OECD/G20 davart l'imposiziun da l'economia digitala); BBI 2022 1700 cifra 6 ([link](https://www.admin.ch) admin.ch > Bundesrecht > Bundesblatt > Ausgaben des Bundesblattes).

4 Tenor l'Uffizi federal da statistica (UST) eran var 617 000 interpresas activas en Svizra l'onn 2020. Statistica da la structura d'interpresas dal UST 2020 ([link](https://www.bfs.admin.ch) bfs.admin.ch > Aktuell > Medienmitteilungen > Medienmitteilung dals 25 d'avust 2022 «Die Zahl der Unternehmen und der Beschäftigten ist erstmals seit 2011 zurückgegangen»).

Tut ils chantuns èn pertutgads

En tut ils chantuns èsi ozendi pussaivel, che las interpresas pajan pli pauc che la tariffa da taglia minimala da 15 % prescritta da la OECD. Per l'ina vala en blers chantuns ina grevezza fiscala sin il gudogn pli bassa per tut las interpresas. Per l'autra pon er avantatgs fiscals specifics, per exempel per la perscrutaziun ed il svilup, chaschunar ina imposiziun pli bassa.

Entradas a curta vista

Igl è difficil da stimar, tge effect che l'introducziun da la taglia complementara vegn ad avair sin las entradas da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas. Per part mancan las datas necessarias e tscherts elements da la refurma na pon betg vegnir quantifitgads. En general dependan ils effects finanziaus da la legislaziun d'auters pajais. Per l'emprim onn stima la AFT las entradas ord la taglia complementara sin 1 fin 2,5 milliardas francs.⁵

Svilup finanziel a media fin a lunga vista

A media fin a lunga vista pudessan er sa reducir las entradas da la taglia complementara sco er ulteriuras entradas dal stadi. Il motiv per quai è che las interpresas s'adattan e reduce-schan per exempel las investiziuns, perquai che la Svizra daven-ta fiscalmain main attractiva per las grondas gruppas d'inter-presas pervia da l'imposiziun minimala.

Cumpart chantunala

Da 75 % da las entradas da la taglia complementara han quels chantuns il dretg, en ils quals la grevezza fiscala existenta da las interpresas pertutgadas è pli bassa che 15 %. Uschia pon las entradas vegnir impundidas sistematicain là, nua che la grevezza fiscala supplementara chaschuna ina perdita da l'attractivitat dal lieu. Ils chantuns decidan autonomain davart l'utilisaziun da lur entradas; els ston però resguardar adequatamain las vischnancas.

Cumpart federala

La Confederaziun ha il dretg da 25 % da las entradas. Ella utilischa ina part dals meds per promover en l'entira Svizra l'attractivitat dal lieu. Davart las mesiras concretas vegnan il Cussegl federal ed il parlament a decider.

5 Missiva dal Cussegl federal dals 22 da zercladur 2022 tar il conclud federal davart l'imposiziun speziala da las grondas gruppas d'interpresas (guardar annotaziun qua survart).

Gulivaziun da finanzas naziunala

Las entradas da la taglia complementara vegnan resguardadas en la gulivaziun da finanzas naziunala: Ils chantuns pajan ina part da las entradas en la gulivaziun da finanzas naziunala. Da la cumpart federala va var in terz a favur da la gulivaziun da finanzas naziunala. Da quai profitan er chantuns ch'èn finanziaimain pli debels.

Repartiziun da las entradas da la taglia complementara Cumpart federala e cumpart chantunala

Necessari da midar la constituziun

La Constituziun federala pretenda che tuttas e tuts vegnian tractads egualmain areguard la taglia. La realisaziun dal project OECD/G20 pertutga dentant mo grondas gruppas d'interpresas ch'èn activas sin plaun internaziunal. Perquai dovri ina midada da la constituziun.

Tge capita en cas d'in «na»?

Sche la proposta da midar la constituziun vegn refusada, na po il Cussegl federal betg realisar l'imposiziun minimala. Alura pudessan auters stadis incassar la differenza tranter la grevezza fiscala pli bassa e l'imposiziun minimala da 15%. Las gruppas d'interpresas pertutgadas stuessan pajar las taglias supplementaras a l'exteriur.

Debatta

Parlament

Il parlament vul pudair introducir l'imposiziun minimala en Svizra. Per discussiuns ha procurà la repartiziun da las entradas da la taglia complementara tranter la Confederaziun ed ils chantuns sco er tranter ils chantuns. La clav da repartiziun tschernida ha motivà ina minoritad da refusar il project.

Il basegn d'agir è incontestà

La maioritad da las parlamentarias e dals parlamentariss è da l'avis, che la Svizra stoppia suandar ils svilups internaziunals, er sche quai restrenscha la cumpetitivitad. Senza realisar l'imposiziun minimala vegnissan las entradas generadas a l'exteriur e la Svizra na survegniss nagut. Per la minoritad è l'imposiziun minimala in pass en la dretga direcziun. Tala mitigeschia la concurrenza fiscala e contribueschia a la gistadad fiscala.

Repartiziun da las entradas

La maioritad vul attribuir 75 % da las entradas da la taglia complementara als chantuns e 25 % a la Confederaziun. Ella sustegna uschia in cumpromiss che represchentantas e represchentants da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas han chattà. Las entradas supplementaras da la taglia complementara duain vegnir impundidas systematicamain là, nua che l'augment da taglia restrenscha l'attractivitat dal lieu. Chantuns cun paucas entradas da la taglia complementara survegnan tendenzialmain dapli daners da la gulivaziun da finanzas naziunala. D'ina piazza economica svizra attractiva profitan tuttas e tuts.

Minoritad vuleva dapli per la Confederaziun

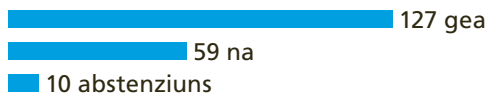
Ina minoritad vuleva conceder a la Confederaziun dapli che 25 % da las entradas e repartir las entradas en parts pli equalas sin ils chantuns. Uschia fiss la concurrenza fiscala interchantunala vegnida mitigiada supplementarmain. La Confederaziun avess pudì investir sia cumpart pli auta da las entradas supplementaras en l'entira Svizra, per exempel en mesiras per augmentar ils stimuls per in'activitad da gudogn.

Minoritad vuleva reglas concretas per ils chantuns

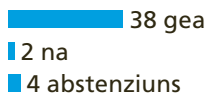
Er la repartiziun da las entradas entaifer ils chantuns è stada dispitaivla. La maioritad vul surlaschar questa dumonda als chantuns, quai en cumbinaziun cun l'obligaziun da resguardar adequatamain las vischnancas. Ina minoritad vuleva reglar la repartiziun a las vischnancas en la Constituziun federala.

[parlament.ch](https://www.parlament.ch) > RM > Manaschi dals cussegls > Curia Vista > Fatschentas > 22.036

Votaziun en il Cussegl nazional

Votaziun en il Cussegl dals chantuns

Arguments

Cussegl federal e parlament

La realisaziun da l'imposiziun minimala garantescha a la Svizra cundiziuns generalas stabilas, entradas fiscalas e plazzas da lavur. Grondas gruppas d'interpresas ch'èn activas sin plaun internaziunal vegnan a pajar la taglia supplementara en Svizra e betg a l'exteriur. Ils chantuns profitan da las entradas u sur la taglia cumplementara u sur la gulivaziun da finanzas.

Segirar cundiziuns generalas stabilas

Cun la realisaziun dal project OECD/G20 davart l'imposiziun minimala segirescha la Svizra cundiziuns generalas internaziunalmain stabilas per la Svizra sco lieu economic e protegia las interpresas da proceduras fiscalas supplementaras a l'exteriur. Perquai che las gruppas d'interpresas pertutgadas ston pajar la taglia en mintga cas, vegni garantì cun la taglia cumplementara che las entradas fiscalas restan en Svizra.

Cumpromiss cun in vast sustegn

La realisaziun da l'imposiziun minimala fixada internaziunalmain vegn sustegnida da princip da tut las fracziuns en il parlament. La repartiziun da las entradas fiscalas supplementaras tranter la Confederaziun, ils chantuns e las vischnancas sa basa sin in cumpromiss che las represchentantas ed ils represchentants da questas instituziuns publicas han chattà.

L'entira Svizra profita

Cun la clav da repartiziun tschernida pon las entradas supplementaras vegnir impundidas oravant tut là, nua che la grevezza fiscal supplementara restrenscha il pli fitg l'attractivitat dal lieu. Dal mantegniment da l'attractivitat dal lieu, da las entradas fiscalas e da las plazzas da lavur profita l'entira Svizra.

Gulivaziun tranter ils chantuns

Sur la gulivaziun da finanzas naziunala èsi garantì, che tut ils chantuns profitan da las entradas da la taglia cumplementara. Pli auta che la cumpart chantunala da questas entradas è, e dapli daners ch'ils chantuns survegnan cun la gulivaziun da finanzas. La clav da repartiziun tschernida vegn pia er dabun als chantuns finzialmain pli debels.

Realisaziun federalistica

Il project respecta il federalissem. Uschia exequeschan ils chantuns las prescripziuns davart la taglia cumplementara. Da princip han els la libertad da decider, co ch'els vulan impunder lur entradas. Els ston dentant resguardar adequatamain las vischnancas.

Realisaziun svelta

Grazia a la midada da la constituziun po il Cussegl federal introducir la taglia complementara cun in'ordinaziun gia il 2024. El vegn a metter en vigur l'ordinaziun, cura che er auters stadis introduceschan l'imposiziun minimala. Entaifer 6 onns sto il Cussegl federal lura sutta metter in sboz da lescha al parlament.

Avantatgs d'ina lescha posteriura

La via sur l'ordinaziun porta avantatgs: Sch'il parlament decretescha pli tard ina lescha, po el sa referir a las experientschas cun la taglia complementara e sche necessari far adattaziuns.

Recumandaziun dal Cussegl federal e dal parlament

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar il conclus federal davart l'imposiziun speziala da las grondas gruppas d'interpresas (realisaziun dal project OECD/G20 davart l'imposiziun da las grondas gruppas d'interpresas).

Gea

[🔗 admin.ch/imposiziun-oecd](https://www.admin.ch/imposiziun-oecd)

§

Text da votaziun

**Conclus federal
davart l'imposiziun speziala da las grondas gruppas d'interpresas
(Realisaziun dal project OECD/G20 davart l'imposiziun da las
grondas gruppas d'interpresas)
dals 16 da december 2022**

*L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sunter avair gi' invista da la missiva dal Cussegl federal dals 22 da zercladur 2022¹,
concluda:*

I

La Constituziun federala² vegn midada sco suonda:

Art. 129a Imposiziun speziala da las grondas gruppas d'interpresas

¹ Per las grondas gruppas d'interpresas po la Confederaziun decretar prescripziuns davart ina imposiziun en il stadi dal martgà e davart ina imposiziun minimala.

² Per quest intent sa basa ella sin standards e sin models da prescripziuns internaziunals.

³ Per defender ils interess da l'economia svizra po ella divergiar:

- a. dals princips da la generalitad e da la regularitad da l'imposiziun sco er dal princip da l'imposiziun sin basa da la capacitad economica tenor l'artitgel 127 alinea 2;
- b. da las tariffas da taglia maximalas tenor l'artitgel 128 alinea 1;
- c. da las prescripziuns davart l'execuziun tenor l'artitgel 128 alinea 4 emprima frasa;
- d. da las excepziuns da l'armonisaziun da taglia tenor l'artitgel 129 alinea 2 segunda frasa.

Art. 197 cifra 15³

*15. Disposiziuns transitoricas tar l'art. 129a
(Imposiziun speziala da las grondas gruppas d'interpresas)*

¹ Fin a l'entrada en vigur da las disposiziuns legalas po il Cussegl federal decretar las prescripziuns necessarias pertutgant l'imposiziun minimala da las grondas gruppas d'interpresas.

¹ BBl 2022 1700

² SR 101

³ La cifra definitiva da questas disposiziuns transitoricas vegn fixada da la Chanzlia federala suenter la votaziun dal pievel.

§

² El observa ils suandants princips:

- a. las prescripziuns vegnan applitgadas per las unitads da fatschenta d'ina gruppia d'interpresas multinaziunala che cuntanscha ina svieuta annuala consolidada da 750 milliuns euros;
- b. sche las taglias decisivas da las unitads da fatschenta en Svizra u en in'otra suveranità fiscal s'utpessan tut en tut l'imposiziun minimala cun la tariffa da 15 pertschient dals gudogns decisivs, incassescha la Confederaziun ina taglia complementara per gulivar la differenza tranter la tariffa da taglia effectiva e la tariffa da taglia minimala;
- c. las taglias decisivas èn particularmain las taglias directas cudeschadas en il quint economic da las unitads da fatschenta;
- d. il gudogn decisiv d'ina unitad da fatschenta è il gudogn u la perdita ch'è vegnì erui tenor in standard da renda quint reconuschì per il quint annual consolidà da la gruppia d'interpresas avant l'eliminaziun da las transacziuns tranter las unitads da fatschenta e s'enter la consideraziun d'altres correcturas; ils gudogns e las perditas dal traffic maritim internaziunal na vegnan betg resguardads;
- e. la tariffa da taglia effectiva per ina suveranità fiscal vegn calculada cun divider la summa da las taglias decisivas da tut las unitads da fatschenta situadas en questa suveranità fiscal tras la summa dals gudogns decisivs da questas unitads da fatschenta;
- f. la taglia complementara per ina suveranità fiscal vegn calculada cun multiplitgar il surpli dal gudogn cun la tariffa da la taglia complementara;
- g. il surpli dal gudogn en ina suveranità fiscal è la summa dals gudogns decisivs da tut las unitads da fatschenta situadas en questa suveranità fiscal, s'enter la deducziun admissa per las valurs da facultad materialas e per ils custs da salari;
- h. la tariffa da la taglia complementara per ina suveranità fiscal correspunda a la differenza positiva tranter 15 pertschient e la tariffa da taglia effectiva;
- i. en cas d'ina imposiziun pli bassa en Svizra vegn la taglia complementara messa a quint a las unitads da fatschenta svizras en proporziun da la dimensiun da lur cunresponsabladad per l'imposiziun pli bassa;
- j. en cas d'ina imposiziun pli bassa en in'otra suveranità fiscal vegn la taglia complementara messa a quint en emprima lingia a l'unitad da fatschenta suprema svizra ed en segunda lingia a tut las unitads da fatschenta svizras.

³ Il Cussegl federal po decretar prescripziuns complementaras per realisar l'imposiziun minimala, particularmain davart:

- a. l'observanza da relaziuns spezialas da las interpresas;
- b. la pussaivladad da deducir la taglia complementara sco custs tar las taglias federalas e chantunalas sin il gudogn;
- c. la procedura ed ils meds legals;

§

- d. las disposiziuns penalas a norma da l'ulteriur dretg penal fiscal;
- e. las regulaziuns transitoricas.

⁴ Sch'il Cussegl federal considerescha che quai saja necessari per realisar l'imposiziun minimala, po el divergiar dals princips tenor l'alinea 2. El po declerar che models da prescripziuns internaziunals e reglamentaziuns respectivas sajan applitgabels. El po er surdar questas cumpetenzas al Departament federal da finanzas.

⁵ Las disposiziuns davart la taglia complementara vegnan exequidas dals chantuns sut la surveglianza da l'Administraziun federala da taglia. Il Cussegl federal po prevair ina indemnizaziun per ils custs administrativs che resultan tras l'execuziun da questas disposiziuns.

⁶ Il retgav brut da la taglia complementara va per 75 pertschient a favur dals chantuns, en ils quals las unitads da fatschenta èn obligadas da pagar taglia. Ils chantuns tegnan quint commensuradamain da las vischnancas. Il retgav brut da la taglia complementara sin las activitads betg suttamessas a la taglia sin il gudogn da las unitads da fatschenta da la Confederaziun, dals chantuns e da las vischnancas, va a favur da la communitad respectiva.

⁷ La cumpart chantunala dal retgav brut da la taglia complementara vegn considerata sco entrada fiscala supplementara en il rom da la gulivaziun da finanzas e da grevezzas.

⁸ Sch'il Cussegl federal fa valair sia cumpetenza tenor l'alinea 1, suttametta el al parlament las disposiziuns legalas davart l'imposiziun minimala da las grondas gruppas d'interpresas entaifer 6 onns suenter l'entrada en vigur da l'ordinaziun.

⁹ Suenter la deducziun dals custs supplementars per la gulivaziun da finanzas e da grevezzas dovra la Confederaziun sia cumpart dal retgav brut da la taglia complementara per rinforzar la promoziun da l'attractivitat economica da la Svizra.

II

¹ Quest conclus vegn suttamess a la votaziun dal pievel e dals chantuns.

² Sch'el vegn acceptà dal pievel e dals chantuns, entra el en vigur il 1. da schaner 2024.

Detagls

Lescha federala davart las finamiras en la protecziun dal clima, davart l'innovaziun e davart il rinforzament da la segirezza energetica (contra-proposta indirecta a l'Iniziativa da glatschers)

Arguments dal comité da referendum	→	30
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	32
Text da votaziun	→	34

Situaziun da partenza

Sco pajais alpin è la Svizra pertutgada spezialmain fitg da la midada dal clima. Mesiras cunter la stgaudada dal clima han perquai ina gronda impurtanza. En l'Accord da Paris davart il clima è la Svizra s'obligada l'onn 2017 – ensemen cun 192 auters stadis e cun la UE – da reducir las emissiuns da gas cun effect da serra. Cunter la participaziun a l'accord n'èsi betg vegnì fatg in referendum.

Consequenzas da la midada dal clima

En Svizra sentan ins spezialmain fitg las midadas. Dapi il cumenzament da las mesiraziuns è la temperatura media s'augmentada per 2,5 grads.

Stgaudada en Svizra

(cumparegliaziun da las temperaturas medias da las periodas 1871–1900 e 2013–2022)

Stgaudada globala
(durant il medem temp)

+1,2°C

1 Ferma plievgia

Las precipitaziuns fermas èn daventadas per 12% pli intensivias e per 30% pli frequentas tranter il 1901 ed il 2015.

2 Damain naiv

Sut 800 meters datti oz mez uschè blers dis da naiv sco il 1970.

3 Cunfin da nulla grads pli aut

Il cunfin da nulla grads è s'auzà per 300 fin 400 meters dapi il 1961.

4 Glatschers che lieuan

Ils glatschers han pers var 60% da lur volumen dapi il 1850.

5 Dapli dis da chaliras

Tut tenor la regiun datti oz duas fin quatter giadas uschè blers dis da chaliras (temperatura maximala da 30°C u dapli) sco il 1960.

Da l'iniziativa a la cuntraproposta

L'onn 2019 è vegnida inoltrada l'Iniziativa federala dal pievel «Per in clima saun (Iniziativa da glatschers)». Per il Cussegl federal e per il parlament è l'iniziativa memia extrema, perquai ch'ella scumonda a partir da l'onn 2050 da duvrar purtaders d'energia fossils, sco ieli e gas. Per quest motiv ha il parlament elavurà ina cuntraproposta indirecta. Tenor l'avis dal parlament rinforza la cuntraproposta la protecziun dal clima e gida a segirar il provediment d'energia. Cunquai ch'igl è vegnì fatg in referendum cunter quest project, vegn el sutta-mess a la votaziun dal pievel.

Finamiras dal project

Ina finamira da la cuntraproposta indirecta è che la Svizra sto daventar climaticamain neutrala fin l'onn 2050. Quai vul dir: Il consum da purtaders d'energia fossils na vegn betg scumandà, duai dentant vegnir reduci tant sco pussaivel. Las emissiuns da gas cun effect da serra na pon dentant betg vegnir reducidas dapertut dal tuttafatg. Quai pertutga per exempel ils stabiliments per arder ruments u l'agricultura. Las emissiuns restantas da gas cun effect da serra duain dentant vegnir cumpensadas. Tras il project duain plinavant vegnir mitigadas las consequenzas inevitablas da la midada dal clima per l'uman, per l'ambient e per l'economia.

Sustegn per remplazzar stgaudaments

En Svizra chaschunan ils stgaudaments dad ieli e da gas var in quart da las emissiuns da gas cun effect da serra.¹ Perquai prevesa il project durant 10 onns sustegns da maximalmain 200 milliuns francs per onn, per che las proprietarias ed ils proprietaris da chasas possian midar a systems da stgaudar favuraivels al clima. En il center stattan en quest connex stgaudaments da laina u pumpas da stgaudar. Plinavant duain vegnir promovidas l'extensiun da las raits da chalur a distanza sco er l'optimaziun da l'isolaziun dals edifizis. Ils meds finansials van a favur dals programs da promoziun existents dals chantuns.

1 Emissiuns da gas cun effect da serra dals edifizis ([🔗 bafu.admin.ch](https://www.bafu.admin.ch) > Themen > Klima > Daten, Indikatoren und Karten > Daten > Treibhausgasinventar > Gebäude)

Remplazzament da stgauraments electricis

Durant l'enviern consumeschan ils stgauraments electricis var 10% da l'electricitad en Svizra.² Quai correspunda bunamain a la producziun annuala da l'ovra nucleara Mühleberg, che n'è betg pli en funcziun. Nua che stgauraments electricis vegnan remplazzads, pon ins spargnar blera electricitad durant l'enviern. Possessuras e possessurs da stgauraments electricis survegnan perquai in sustegn finanziel, sch'ellas ed els midan ad in stgaurament pli effizient.

Protecziun cunter las consequenzas da la midada dal clima

La Svizra sto s'adattar gia oz a las consequenzas negativas da la midada dal clima. En l'avegnir vegn quai ad esser anc pli impurtant. Il project adossescha obligaziuns a la Confederaziun ed als chantuns. Ella ed els duain prender mesiras per proteger ils umans, l'ambient e las valurs materialas cunter auas grondas, bovas, undas da chalira u setgiras. Dapli bostgs e surfatschas verdas pon gidar cunter la chalira en las citads ed en ils vitgs. Mesiras cunter la setgira servan en spezial a l'agricultura.

Promoziun d'innovaziuns

Novas tecnologias èn centralas per la protecziun dal clima. Cun il project survegnan las interpresas perquai in sustegn per far investiziuns en tecnologias innovativas che gidan a reducir gas cun effect da serra. Per quest intent stattan a disposiziun durant 6 onns maximalmain 200 milliuns francs per onn, per exempel per far diever da stabiliments da producziun che schanegian il clima.

Integraziun da la piazza da finanzas

Er la piazza da finanzas duai prestar ina contribuziun a la protecziun dal clima. Sias investiziuns èn in regulatur impurtant per promover svilups favuraivels al clima. Il project pussibilescha a la Confederaziun da far cunvegns cun bancas, cun administraziuns da facultad, cun cassas da pensiun e cun assicuranzas. Questas cunvegns servan a fixar finamiras dal clima e mesiras concretas.

2 Beschleunigung des Ersatzes von Elektroheizungen (2022), rapport per mauns dal Cussegl federal (Uffizi federal d'energia) ([bfe.admin.ch](https://www.bfe.admin.ch) > News und Medien > Medienmitteilungen > comunicaziun dals 17 da favrer 2022 «Versorgungssicherheit: Bundesrat richtet ab dem nächsten Winter eine Wasserkraftreserve ein und plant Reserve-Kraftwerke»).

Prelevaziun ed accumulaziun da CO₂

Manaschis industrials, sco ovras da cement u stabiliments per arder ruments, ed er l'agricultura na pon betg evitar dal tuttatatg l'emissiun da gas cun effect da serra. Perquai duai vegnir prelevà CO₂ or da chamins da l'industria ed or da l'atmosfera. Quest CO₂ po lura vegnir accumulà duraivlamain ed en moda segira, per exempel sut terra. Il CO₂ po er vegnir deposità en betun che vegn duvrà per construir.

L'administraziun va ordavant

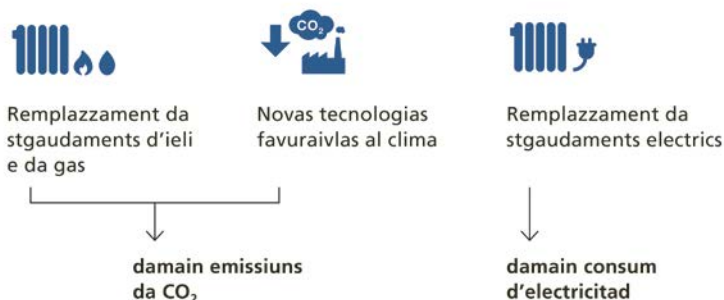
Il project prevesa che l'administraziun federala sto esser climaticamain neutrala gia l'onn 2040. Manaschis che stattan en ina stretga relaziun cun la Confederaziun, sco la Posta u las Viafiers federalas, ma er ils chantuns han medemamain questa finamira.

Naginas novas taxas

Il project na cuntogna nagins scumonds e naginas taglias u taxas supplementaras – ni per l'economia ni per la populaziun. Las mesiras da promoziun valan durant in temp limità. Ellas vegnan finanziadas sur las finanzas federalas generalas ed importan maximalmain 3,2 milliardas francs, repartì sin 10 onns.

Sustegn per la populaziun e per las interpresas

3,2 mia. francs per programs da promoziun per la reduziun da las emissiuns da CO₂ e dal consum d'electricidad

Cooperaziun democratica

Il project prescriba che la Svizra daventa climaticamain neutrala fin l'onn 2050. El cuntogna mesiras per vegnir vina-vant sin questa via. Ulteriuras mesiras ch'èn necessarias per cuntanscher questa finamira, ston vegnir regladas en leschas separadas. Quai permetta da resguardar ils progress tecnologics. Cunter talas leschas po mintgamai vegnir lantschà in referendum; sch'il referendum reussescha, ha il pievel l'ultim pled.

Sch'il project vegn refusà

Il project è ina cuntraproposta indirecta a l'Iniziativa da glatschers. Il comité d'iniziativa ha retratg cun resalva l'iniziativa a favur da la cuntraproposta. Quai vul dir: Sch'il pievel accepta il project, è l'iniziativa liquidada. Sch'il project vegn refusà, decida il comité d'iniziativa, sch'il pievel duai votar davart l'Iniziativa da glatschers.

In provediment d'energia climaticamain neutral è pussaivel

Dus studis elavurads per incumbensa da la Confederaziun³ vegnan a la conclusiun, ch'igl è tecnologicamain pussaivel e finanziabel da proveder la Svizra fin l'onn 2050 cun energia climaticamain neutra-la. Las tecnologias necessarias èn avant maun u vegnan actualmain svilupadas. Per remplazzar l'iel ed il gas vegn la Svizra a duvrar dapli electricitad. Per quest intent ston vegnir amplifitgadas en spezial las energias regenerablas, sco la forza idraulica e la fotovoltaica (panels solars). A medem temp pon ins spargnar blera electricitad cun dapli efficienza u – sco previs en il project – cun remplazzar stgaudaments electricis.

3 Energieperspektiven 2050+. Technischer Bericht (2020), Prognos SA, INFRAS SA, TEP Energy ScRL, Ecoplan SA, per incumbensa da l'Uffizi federal d'energia; Energieperspektiven 2050+. Volkswirtschaftliche Auswirkungen: Technischer Bericht (2022), Ecoplan SA per incumbensa da l'Uffizi federal d'energia ([bfe.admin.ch](https://www.bfe.admin.ch) > Politik > Energieperspektiven 2050+).

Arguments

Comité da referendum

Cumbain che nus avain gia oz memia pouca electricitad, signifitga questa lescha extrema in scumond real dad ieli da stgaur, da gas, da diesel e da benzin. Quai èn 60 pertschient da noss consum d'energia! Stgaur ed ir cun auto fiss pussaivel mo pli cun electricitad. Quai vul dir: in basegn d'electricitad massivamain pli grond e custs supplementars da millis francs per chasada ed onn! La cuntrada vegniss cuvrida cun moduls da fotovoltaica e cun rodas da vent. Tuttina na vegn il provediment cun avunda electricitad pajabla betg a bastar per l'enviern. Perquai «na» a questa lescha chara e magliadruna d'electricitad!

Pretschs d'electricitad explodeschan

Persunas cun gudogn mesaun, famiglias, persunas pensiunadas, hotels, restaurants e la mastergnanza pateschan gia oz pervia dals auts pretschs d'electricitad e d'energia. Tenor in studi chaschuna la midada irreala dal provediment d'energia custs d'almain 387 milliardas francs. Quai èn custs supplementars da passa 1400 francs per persuna ed onn! In studi da la Scola politecnica federala quinta cun ina triplicaziun dals custs d'energia: quai signifitga custs supplementars da 6600 francs per persuna ed onn! Cun questa lescha daventan l'electricitad e l'energia in luxus per ils ritgs. L'industria sto restrenscher sia produziun u la translocar a l'exteriur. Ils proprietaris da chasas ston far investziuns massivas, ils pretschs da locaziun s'augmentan!

Sortida senza plan

Questa lescha extrema scumonda ils purtaders d'energia fossils sco ieli da stgaur, benzin, diesel e gas. E quai senza plan, co ch'i duai vegnir produci avunda electricitad pajabla per autos electric, per pumpas da stgaur e.u.v.

Electricitad anc pli stgarsa

Co duain nus remplazzar var 60 pertschient dal basegn d'energia da la Svizra cun electricitad? Tenor calculaziuns dovri supplementarmain 17 ovras d'accumulaziun a pumpa, sco la Grande Dixence, var 5000 rodas da vent e 70 milliuns meters quadrat implants solars. Quai s'figurescha la natira e la cuntrada. Perquai che nus na pudain betg arcunar avunda electricitad, na vegn il basegn d'electricitad durant l'enviern tuttina betg cuvri tras l'energia da sulegl e da vent. La crisa actuala mussa er: ins na po betg sa laschar sin imports.

Segirezza da provediment periclitada

Sortir senza plan periclitescha nossa segirezza da provediment! Nus daventain anc pli dependents da l'aura e da resursas da l'exteriur. Tgi che vul in provediment d'energia segir, sa concentrescha perquai l'emprim sin l'amplificaziun da differents funtaunas d'energia (senza scumonds tecnologics) e po lura prender per mauns accuratamain la sortida dals purtaders d'energia fossils.

Reeducaziun statala

Il Cussegl federal po pretender – tut sulet – mesiras extremas sco charas sanaziuns da chasas, remplazzaments da stgauraments dad ieli e da gas che funcziunan, il scumond d'autos da benzin, da sgols u dal consum da charn.

Recumandaziun dal comité da referendum

Perquai recumonda il comité da referendum:

Na

[🔗 stromfresser-gesetz-nein.ch](https://www.stromfresser-gesetz-nein.ch)

Arguments

Cussegl federal e parlament

Il project rinforza la protecziun dal clima e reducescha la dependenza da la Svizra da gas natural e d'ieli mineral. Quai succeda senza scumonds e senza novas taxas. Il Cussegl federal ed il parlament sustegnan il project particularmain per ils suandants motivs:

Ieli mineral e gas natural èn limitads

Ieli mineral e gas natural na stattan betg a disposiziun infinitamain e donnegian il clima. Per in provediment d'energia segir a lunga vista èsi necessari e raschunaivel, che la Svizra accelereschia la renunzia als purtaders d'energia fossils.

Rinforzar l'indipendenza

La Svizra n'ha betg agen gas natural ed agen ieli mineral. Ella è dependenta d'imports, er da pajais cun regenzas nunfidablas ed incalculablas. Cun il project daventa la Svizra pli independenta da quests pajais.

Sustegnair la populaziun e l'economia

Il Cussegl federal ed il parlament vulan sustegnair la populaziun tar la midada necessaria a stgauraments pli favuravels al clima. Tgi ch'installescha per exempel da nov in stgaurament da laina u ina pumpa da stgaurar, survegn ina distgargia finanziaria tras il project. Interpresas vegnan sustegnidas, sch'ellas investeschan en tecnologias innovativas e favuraivlas al clima. Il project dat ils dretgs impuls. Profitar profitan la populaziun ed er la Svizra sco piazza economica e d'innovaziun.

Reducir il consum d'electricitad

Stgauraments electrici dovran fitg blera electricitad ed èn ineffizients. Perquai èsi impurtant che la Confederaziun sustegna finanzialmain il remplazzament da stgauraments electrici tras stgauraments che spargnan energia e ch'èn favuravels al clima. Quests daners èn investids fitg bain. Grazia a questa mesira vegn il consum d'electricitad numnadamain reduci durant l'enviern, cura che l'energia è spezialmain custaivla.

Nagins scumonds e naginas novas taxas

Il project na cuntogna nagins novs scumonds e n'introducescha er naginas novas taxas u taglias.

Protecziun cunter las consequenzas da la midada dal clima

Tras la midada dal clima s'augmenta il dumber da cas extremis sco bovas ed inundaziuns. La grevezza tras chalira e tras setgira crescha. Perditas da racolta daventan pli frequentas. Perquai ston la Confederaziun ed ils chantuns prender mesiras preventivas, per exempel cun ina meglra protecziun cunter aua gronda e cun dapli surfatschas verdas en ils vitgs ed en las citads.

Il pievel ha l'ultim pled

Il project fixescha il rom per la politica svizra dal clima e cuntegna mesiras per realisar questa politica. Ulteriuras mesiras per la protecziun dal clima ston vegnir concluidas dal parlament. Quests conclus èn suttamess al referendum. Il pievel ha l'ultim pled.

Recumandaziun dal Cussegl federal e dal parlament

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar la Lescha federala davart las finamiras en la protecziun dal clima, davart l'innovaziun e davart il rinforzament da la segirezza energetica.

Gea

 admin.ch/lescha-clima

§

Text da votaziun

**Lescha federala
davart las finamiras en la protecziun dal clima, davart
l'innovaziun e davart il rinforzament da la segirezza
energetica
(LCI)
dals 30 da settember 2022**

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,

sa basond sin ils artitgels 74 ed 89 da la Constituziun federala¹,
sunter avair gi' invista dal rapport da la Cumissiun per ambient, planisaziun dal
territori ed energia dal Cussegl naziunal dals 25 d'avrigl 2022²
e da la posiziun dal Cussegl federal dals 3 da zercladur 2022³,
concluda:

Art. 1 Intent

En concordanza cun l'Accord davart il clima dals 12 da december 2015⁴ ha questa
lescha l'intent da determinar las suandantas finamiras:

- a. reducir las emissiuns da gas cun effect da serra ed applitgar technologies
d'emissiun negativa;
- b. adattar a e proteger cunter las consequenzas da la midada dal clima;
- c. orientar ils flux da meds finanzials ad in svilup cun paucas emissiuns e
resistent a la midada dal clima.

Art. 2 Noziuns

En questa lescha signifitgan:

- a. *technologies d'emissiun negativa*: proceduras biologicas e tecnicas per
allontanar il CO₂ da l'atmosfera e per al liar duraivlamain en ils gauds, en
ils funs, en products da lain ed en auters accumulatur da carbon;
- b. *emissiuns directas*: emissiuns da gas cun effect da serra che resultan durant
la funcziun, particularmain durant la combustiuin da purtaders d'energia e
durant process;
- c. *emissiuns indirectas*: emissiuns da gas cun effect da serra che resultan cun
metter a disposiziun l'energia cumprada;

1 SR 101

2 BBl 2022 1536

3 BBl 2022 1540

4 SR 0.814.012

- d. *netto nulla emissiuns*: reducziun uschè gronda sco pussaivel da las emissiuns da gas cun effect da serra e cumpensaziun da l'effect da las emissiuns restantas tras l'applicaziun da tecnologias d'emissiun negativa.

Art. 3 Finamiras da la reducziun d'emissiuns da gas cun effect da serra e da l'applicaziun da tecnologias d'emissiun negativa

¹ La Confederaziun procura che l'effect da las emissiuns da gas cun effect da serra che resultan en Svizra e che vegnan chaschunadas da l'uman, saja nulla fin l'onn 2050 (finamira netto nulla), cun:

- a. reducir uschè svelt sco pussaivel las emissiuns da gas cun effect da serra; e
- b. cumpensar l'effect da las emissiuns da gas cun effect da serra restantas tras l'applicaziun da tecnologias d'emissiun negativa en Svizra ed a l'exteriur.

² Sunter l'onn 2050 sto la quantidad da CO₂ ch'è vegnida allontanada ed accumulada tras l'applicaziun da tecnologias d'emissiun negativa, surpassar las emissiuns da gas cun effect da serra restantas.

³ La Confederaziun procura che las emissiuns da gas cun effect da serra vegnian reducidas en cumparegliaziun cun l'onn 1990 tenor las suandantas finamiras intermediaras:

- a. durant ils onns 2031–2040, en media per almain 64 pertschient;
- b. fin l'onn 2040, per almain 75 pertschient;
- c. durant ils onns 2041–2050, en media per almain 89 pertschient;

⁴ Las finamiras da reducziun ston esser tecnicamain pussaivlas ed economicamain supportablas. Sche pussaivel ston ellas vegnir cuntanschidas tras ina reducziun da las emissiuns en Svizra.

⁵ En il rom da lur competenzas procuran la Confederaziun ed ils chantuns ch'i stettian a disposiziun en Svizra ed a l'exteriur il pli tard fin l'onn 2050 avunda accumulatur da carbon per cuntanscher la finamira netto nulla. Il Cussegl federal po fixar valurs directivas per l'applicaziun da tecnologias d'emissiun negativa.

⁶ Per cuntanscher las finamiras tenor ils alineas 1 e 2 vegnan resguardadas er las emissiuns che resultan dals carburants che vegnan tancads en Svizra per navigaziuns e per sgols internaziunals.

Art. 4 Valurs directivas per singuls secturs

¹ Per cuntanscher las finamiras da reducziun tenor l'artitgel 3 alineas 1 e 3 ston – en cumparegliaziun cun l'onn 1990 – las emissiuns da gas cun effect da serra vegnir reducidas en Svizra en ils secturs qua sutvart almain sco suonda:

- a. en il sector dals edifizis:
 1. fin l'onn 2040, per 82 pertschient,
 2. fin l'onn 2050, per 100 pertschient;

§

- b. en il sector dal traffic:
 - 1. fin l'onn 2040, per 57 pertschient,
 - 2. fin l'onn 2050, per 100 pertschient;
 - c. en il sector da l'industria:
 - 1. fin l'onn 2040, per 50 pertschient,
 - 2. fin l'onn 2050, per 90 pertschient.
- ² Suentar avair tadlà ils circuls pertutgads ed en concordanza cun l'alinea 1 po il Cussegl federal fixar valurs directivas per ulteriurs secturs, per gas cun effect da serra e per emissiuns da purtaders d'energia fossils. Per quest intent resguarda el las enconuschentschas scientificas las pli novas, la disponibilitad da novas tecnologias sco er ils svilups en l'Uniuin europeica.

Art. 5 Uraris per interpresas e per branschas

¹ Fin il pli tard l'onn 2050 ston tut las interpresas preschentar netto nulla emissiuns. Per quest intent ston almain vegnir consideradas las emissiuns directas e las emissiuns indirectas.

² Per cuntanscher la finamira tenor l'alinea 1 pon las interpresas e las branschas elavurar uraris.

³ A las interpresas u a las branschas ch'elavuran uraris correspundents fin l'onn 2029, metta la Confederaziun a disposiziun basas, standards ed ina cussegliaziun spezialisada. Ella po resguardar ils standards renconuschids sin plaun internaziunal.

Art. 6 Promoziun da tecnologias e da process innovativs

¹ Ad interpresas garantescha la Confederaziun agids finansials fin l'onn 2030 per l'applicaziun da tecnologias e da process innovativs che servan a realisar ils uraris tenor l'artitgel 5 alinea 2 u singulas mesiras da quels.

² Ils agids finansials vegnan pajads sur instruments da promoziun existents.

³ Il Cussegl federal regla en spezial:

- a. las pretensiuns a las singulas mesiras;
- b. ils termins fin cura ch'ils uraris u las singulas mesiras ston vegnir realisads.

⁴ Per mesiras che survegnan gia ina promoziun d'ina outra vart u ch'èn integradas en in instrument per reducir las emissiuns da gas cun effect da serra na vegnan pajadas naginas contribuziuns.

⁵ L'Assamblea federala permetta in credit d'impegn da 6 onns tras in conclus federal simpel.

Art. 7 Garanzia da las ristgas

Cun ils meds finansials tenor l'artitgel 6 alinea 5 garantescha la Confederaziun plinavant las ristgas da las investiziuns en infrastructuras publicas, ch'èn necessarias per cuntanscher la finamira netto nulla. Il Cussegl federal regla ils detagls.

Art. 8 Adattaziun a la midada dal clima e protecziun cunter tala midada

¹ En il rom da lur cumpetenzas procuran la Confederaziun ed ils chantuns ch'i vegnian prendidas en Svizra las mesiras necessarias per l'adattaziun a la midada dal clima e per la protecziun cunter las consequenzas negativas da tala midada.

² En quest connex èsi d'evitar en emprima lingia l'augment dals donns che vegnan chaschunads dal clima a persunas ed a chaussas, particularmain pervia da:

- a. l'augment da la temperatura media e la midada da las precipitaziuns;
- b. eveniments climatics extremis intensivs, frequents e da lunga durada;
- c. midadas dals spazis da viver e da la cumposiziun da las spezias.

Art. 9 Finamiras per orientar ils fluss da meds finansials ad investiziuns cumpatiblas cun il clima

¹ La Confederaziun procura che la piazza da finanzas svizra prestia ina contribuziun effectiva a favur d'in svilup cun paucas emissiuns e resistant a la midada dal clima. Dals fluss da meds finansials nazionals ed internaziunals duain en spezial vegnir prendidas mesiras per reducir l'effect sin il clima.

² Cun las branschas da finanzas po il Cussegl federal far curvegns per orientar ils fluss da meds finansials ad investiziuns cumpatiblas cun il clima.

Art. 10 Rolla exemplarica da la Confederaziun e dals chantuns

¹ La Confederaziun ed ils chantuns adempleschan ina rolla exemplarica per cuntanscher la finamira da netto nulla emissiuns e l'adattaziun a las consequenzas da la midada dal clima.

² Fin il pli tard l'onn 2040 ston tut las interpresas preschentar netto nulla emissiuns. Per quest intent vegnan resguardadas – ultra da las emissiuns directas ed indirectas – er las emissiuns chaschunadas anteriurmain e posteriurmain da terzs.

³ Il Cussegl federal fixescha las mesiras necessarias per cuntanscher questa finamira. El po prevair excepziuns per garantir la segirezza dal pajais e la protecziun da la populaziun. El infurmescha regularmain l'Assamblea federala davart l'accumplientscha da las finamiras.

⁴ Per lur administraziuns centralas e per las interpresas federalas sa stentan ils chantuns da preschentar a partir da l'onn 2040 almain netto nulla emissiuns. Per ademplir lur rolla exemplarica als metta la Confederaziun a disposiziun las basas necessarias.

Art. 11 Realisaziun da las finamiras

¹ Sunter avair tadlà ils circuls pertutgads e resguardond las enconuschentschas scientificas las pli novas suttametta il Cussegl federal a l'Assamblea federala a temp propostas per realisar las finamiras da questa lescha:

- a. per la perioda 2025–2030;

§

- b. per la perioda 2031–2040;
- c. per la perioda 2041–2050.

² El suttaemetta a l'Assamblea federala las propostas tenor l'alineia 1 ch'èn da princip en la Lescha da CO₂ dals 23 da december 2011⁵.

³ Las propostas dal Cussegl federal èn orientadas al rinforzament da l'economia publica e da la cumpatibilità sociala.

⁴ En il rom da lur cumpetenzas s'engaschan la Confederaziun ed ils chantuns, en Svizra ed en las relaziuns internaziunalas, per la limitaziun da las ristgas e da las consequenzas da la midada dal clima, quai correspondentamain a las finamiras da questa lescha.

Art. 12 Relaziun cun auters decrets

¹ Las prescripziuns d'auters decrets federals e chantunals, particularmain quellas concernent il CO₂, l'ambient, l'energia, la planisaziun dal territori, l'economia da finanzas, l'agricultura, l'economia forestala e da laina, il traffic sin via ed aviatic sco er l'imposiziun dals ielis minerals, duain vegnir concepidas ed applitgadas uschia, ch'ellas gidan a cuntanscher las finamiras da questa lescha.

² En cas, nua che las regiuns da muntogna e perifericas han ina situaziun da partenza speziala, duain vegnir previs sustegns supplementars.

Art. 13 Execuziun

¹ Il Cussegl federal exequescha questa lescha e decretescha las disposiziuns executivas.

² Per tschertas incumbensas po el consultar ils chantuns u organizaziuns privatas.

Art. 14 Midada d'in auter decret

La midada d'in auter decret vegn reglada en l'aggiunta.

Art. 15 Referendum ed entrada en vigur

¹ Questa lescha è suttaemessa al referendum facultativ.

² Ella sto vegnir publicada en il Fegl uffizial federal, uschespert che l'Iniziativa dal pievel dals 27 da november 2019 «Per in clima saun (Iniziativa da glatschers)»⁶ è vegnida retratga u refusada.⁷

³ Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

⁵ SR 641.71

⁶ BBl 2019 8550

⁷ BBl 2022 2412

Agiunta
(art. 14)

Midada d'in auter decret

La Lescha d'energia dals 30 da settember 2016⁸ vegn midada sco suonda:

Inserir l'art. 50a avant il titel da classificaziun dal 2. chapitel

Art. 50a Program d'impuls per remplazzar indrizz che produceschan chalur e per prender mesiras en il sector da l'effizienz energetica

¹ En il rom d'in program d'impuls promova la Confederaziun – cun in import da 200 milliuns francs per onn durant 10 onns – il remplazzament da stgudaments a material dad arder fossil e da stgudaments electricis da resistenza fixes tras ina producziun da chalur ord energias regenerablas e mesiras en il sector da l'effizienz energetica.

² L'execuziun vegn fatga dals chantuns en il rom da las structuraz existentas tenor l'artitgel 34 da la Lescha da CO₂ dals 23 da december 2011⁹.

³ Ils meds finansials vegnan concedids als chantuns en ina contribuziun da basa per abitant. Per conceder ils meds finansials po il Cussegl federal resguardar las stentas ch'ils chantuns han fatg fin ussa en il sector dals edifizis.

⁴ Il Cussegl federal regla ils detagls, particularmain l'autezza da las contribuziuns da promoziun, quai resguardond la mancanza da systems per distribuir chalur. En connex cun il remplazzament da stgudaments a material dad arder fossil sustegna el indrizz dal sector da prestaziun mesaun e pli aut e fixescha las pretensiuns minimalas al program d'impuls.

⁵ L'Assamblea federala permetta in credit d'impegn da 10 onns tras in conclus federal simpel.

Art. 53 al. 2 emprima frasa, 2bis e 3 lit. a

² Ils agids finansials tenor ils artitgels 47, 48 e 50 na dastgan betg surpassar 40 pertschient dals custs imputabels. ...

^{2bis} Ils agids finansials tenor l'artitgel 49 alinea 2 na dastgan betg surpassar 50 pertschient dals custs imputabels. Per indrizz e projects da pilot cun in bass nivel da madrezza tecnologica e cun ina gronda ristga finanziaria pon ils agids finansials vegnir augmentads excepziunmain fin a 70 pertschient dals custs imputabels. Decisivs per l'excepziun èn l'interess particular da la Confederaziun e la relaziun tranter ils custs ed il niz.

⁸ SR 730.0

⁹ SR 641.71

§

³ Sco custs imputabels valan:

- a. per ils agids finansials tenor l'artitgel 49 alinea 2, las cumparts dals custs betg amortisablas che han in connex direct cun il svilup e cun il test dals aspects innovativs dal project;

Detagls**Midada dals
16 da december 2022
da la Lescha COVID-19**

Arguments dal comité da referendum	→	48
Arguments dal Cussegl federal e dal parlament	→	50
Text da votaziun	→	52

Situaziun da partenza

Il coronavirus circulescha vinavant en la populaziun e resta incalculabel.¹ I na po betg vegnir exclus ch'i cumpara ina nova varianta privlusa dal virus. La pandemia da COVID-19 è bain sa mitigiada en il decurs da l'onn 2022, ma i na po betg vegnir stimà cun tschertezza, co che la situaziun vegn a sa sviluppar.

Prolungaziun da la Lescha COVID-19

Cura che la pandemia da COVID ha cuntanschì l'onn 2020 la Svizra, ha il Cussegl federal stuì agir svelt. Per quest intent è el sa basà sin la Lescha d'epidemias e sin il dretg d'urgenza. Cun la Lescha COVID-19 ha il parlament lura stgaffì ina basa legala per pudair cumbatter vinavant la pandemia senza dretg d'urgenza. Dapi lura hai dà duas votaziuns davart la lescha. Tuttas duas giadas ha il pievel acceptà ils projects. Per che tschertas mesiras stettian vinavant a disposiziun svelt en cas d'urgenza, ha il parlament prolungà il december 2022 ina part da la Lescha COVID-19 fin mez dal 2024.

Sustegn per la populaziun e per las interpresas

3,2 mia. francs per programs da promoziun per la reducziun da las emissiuns da CO₂ e dal consum d'electricità

Remplazzament da stgauraments d'iei e da gas

Novas tecnologias favuravlas al clima

Remplazzament da stgauraments electric

damain emissiuns da CO₂

damain consum d'electricità

¹ Infurmaziuns da l'Uffizi federal da sanadad publica (UFSP) davart la situaziun epidemiologica actuala: covid19.admin.ch

Access svelt a novs medicaments cunter COVID-19

La lescha permetta al Cussegl federal d'importar e da metter en circulaziun vinavant medicaments cunter COVID-19, er sche quels n'èn anc betg admiss en Svizra. Dapi il settember 2020 han uschia pudì vegnir mess a disposiziun plirs novs medicaments cunter COVID-19. Cun quests medicaments han pudì vegnir tractadas personas che han ina gronda ristga da daven- tar grevamain malsaunas.

Certificat COVID per il traffic da viadi

Il certificat po servir sco cumprova segira per ina vaccina- zion cunter COVID-19, per ina infecziun u per in test negativ. En blers pajais exista vinavant la pussaivladad da puspè preten- der in certificat COVID per l'entrada. La Lescha COVID-19 permetta d'emetter vinavant certificats che pon vegnir duvrads en il traffic da viadi internaziunal. Ch'il certificat vegnia duvrà anc ina giada en Svizra, è pauc probabel: El stuess esser com- mensurà ed absolutamain necessari. Quai fiss sin il pli imagina- bel, sch'i circulass ina nova varianta privlusa dal virus che pu- dess periclitir il provediment da la sanadad.

Protecziun da lavurantas e lavurants

Sche la situaziun epidemiologica s'engrevgiass conside- rablamain, pudess la Confederaziun obligar las patronas ed ils patruns da proteger pli fitg las personas spezialmain periclita- das. Las patronas ed ils patruns stuessan lura pussibilitar a questas personas da lavurar davent da chasa, u attribuir ad ellas in'otra lavur equivalenta a chasa u en l'interpresa.

Annunzia da l'occupaziun dals letgs d'ospital

Sch'il dumber da personas malsaunas s'augmenta, èsi impurtant che la Confederaziun haja ina survista dal dumber e da l'occupaziun dals letgs d'ospital en Svizra. Tras la Lescha COVID-19 po la Confederaziun obligar ils chantuns d'annunziar l'occupaziun dals letgs – en spezial sin las staziuns intensivass. Plinavant po ella obligar ils producents, ils distributurs, ils labors sco er ils ospitals e las chasas da dimora d'annunziar lur effectivs da medicaments, d'equipaments da protecziun e da bains medicinals impurtants. Uschia duain vegnir identifitgadas stretgias en consequenza da la pandemia e vegnir impedidas largias en il provediment.

Svilup da medicaments cunter COVID-19

Dapi la fin da l'onn 2021 promova la Confederaziun il svilup da medicaments cunter la malsogna da COVID-19 e cunter sias consequenzas da lunga durada. Il program da promoziun correspondent sa basa sin la Lescha COVID-19. Senza la basa giuridica tras la Lescha COVID-19 na pon quests projects betg pli vegnir promovids. Eventualmain stuessan els vegnir terminads anticipadamain.

L'app SwissCovid po vegnir reactivada

Cun agid dal contact tracing vegnivan eruids ils stretgs contacts da personas ch'eran s'infectadas cun il coronavirus. L'app SwissCovid sustegneva quai: Ella constatava, sch'in tal contact aveva existi, ed infurmava svelto davart la ristga d'ina infecziun. Actualmain è l'app ord funcziun. En cas d'urgenza po ella vegnir reactivada. Igl è vinavant facultativ d'installar e d'utilisar l'app.

La Confederaziun po restrenscher l'entrada en Svizra

Per cumbatter la pandemia pussibilitescha la Lescha COVID-19 da scumandar a personas da tscherts stadis u da tschertas regiuns d'entrar en Svizra. Actualmain n'èn nagins stadis pertutgads da questas restricziuns d'entrada.

Entrada da cunfinarias e cunfinaris

Al cumenzament da la pandemia ha la Svizra introduci restricziuns d'entrada e controllas da cunfin severas. Grazia a la Lescha COVID-19 pudessan las cunfinarias ed ils cunfinaris entrar e sortir vinavant da la Svizra, sche talas restricziuns daventassan puspè necessarias. Actualmain penduleschan var 400000 personas sur ils cunfins naziunals per lavurar en Svizra. Var 34000 cunfinarias e cunfinaris lavuran en ospitals ed en chasas da dimora, cunzunt en ils chantuns da cunfin.²

2 En il 4. quartal 2022 lavuravan circa 381'000 cunfinarias e cunfinaris da naziunalitad estra en Svizra. Vitiers vegnan circa 16'000 cunfinarias e cunfinaris da naziunalitad svizra; Uffizi federal da statistica, UST – Statistica da cunfinarias e cunfinaris 2022 ([https://www.bfs.admin.ch](https://www.bfs.admin.ch/bfs/portal/fr/index.html) > Statistiken finden > Arbeit und Erwerb > Erwerbstätigkeit und Arbeitszeit > Erwerbsbevölkerung, Erwerb-sbeteiligung > Grenzgängerinnen und Grenzgänger > – Tabelle «Grenzgänger/innen nach Wohn- und Arbeitsort (innerhalb oder ausserhalb der Schweiz), nach Nationalität.» – Tabelle «Ausländische Grenzgänger/innen nach Arbeitskanton, Wohnsitzstaat, Wirtschaftsabteilung und Geschlecht»)

**Mesiras betg
prolungadas**

Bleras disposiziuns da la Lescha COVID-19 n'èn betg vegnidas prolungadas, e las bleras mesiras èn scadidas la fin da l'onn 2022. Latiers tutgan tranter auter las mesiras concernent il sustegn finanziel da manaschis culturals, d'uniuns da sport e d'occurrenzas grondas, las mesiras per cas da direzza, l'indemnisaziun da la perdita da gudogn, l'indemnisaziun extraordinaria per lavur reducida sco er la surpigliada dals custs dals tests tras la Confederaziun.

**Tge capita en cas
d'in «na»?**

Per che las disposiziuns possian vegnir applitgadas subit en cas d'urgenza, è la prolungaziun da la lescha vegnida declerada sco urgenta ed è entrada en vigur immediatamain. Cunter la prolungaziun èsi vegnì fatg in referendum. Sch'il pievel refusa la lescha, perdan tut las disposiziuns prolungadas mez december 2023 lur vigur.

Arguments

Comité da referendum

La prolungaziun da la Lescha COVID-19 è inutila e nuschaivla. La Confederaziun ha declerà la pandemia sco terminada ed ha abolì tut las restricziuns. La Lescha porscha dentant la pussaivladad da puspè introducir da tut temp in certificat ed ulteriuras mesiras discriminantas. Nus essan dentant tuttas e tuts – vaccinads u betg vaccinads – unfis da disputa e da discriminaziun. Cun in «na» superain nus la separaziun da la societad e returnain finalmain puspè a la normalitad.

Certificat inutil

Il certificat è inutil. Las votantas ed ils votants èn vegnids engianads tar l'ultima votaziun davart Covid. Il cusseglier federal Alain Berset ha pretendì ils 27 d'october 2021 en l'emissiu Tagesschau dad SRF: «Cun il certificat pon ins mussar ch'ins n'è betg contagius.» En realitad pon persunas vaccinadas derasar il virus gist tuttina sco persunas betg vaccinadas. I saja cler «che nus na possian betg influenzer la transmissiun cun la vaccinaziun», ha concedì Christoph Berger, il president da la Cumissiun federala per vaccinaziuns, ils 23 da schaner 2023 en il Tages-Anzeiger. I na fa perquai betg senn da prolungar la basa legala per il certificat. Er per viadis a l'exteriur n'ha il certificat nagin nìz, perquai che nus avain in attest da vaccinaziun ch'è renconuschì sin l'entir mund.

Prolongaziun nunnecessaria

La prolungaziun da la Lescha COVID-19 è nunnecessaria. La Confederaziun ha abolì tut las restricziuns. Ellas n'èn dal rest betg sa cumprovadas e n'han betg purschì la protecziun empermissa a la populaziun. Las mesiras sproporziunadas han chaschunà bler suffrientscha, a persunas pli veglias e pli giuvinas. Particularmain nauscha è la situaziun per mattas e per dunnas giuvinas.

Restabilir la democrazia directa

Cun la prolungaziun da la lescha dispona il Cussegl federal vinavant d'ina pussanza nundemocratica. Entant che las leschas da corona vegnan abolidas praticamain dapertut sin il mund, insista la Svizra sin questa lescha. Uschia resta il sistem democratic nunequilibrà. Igl è nairas uras che la democrazia directa vegnia restabilida cumplettamain. La situaziun excepziunala sto restar in'excepziun.

Argumentes da las aderentas e dals aderents èn scrudads

In motiv cunter la prolungaziun è plinavant ch'ils arguments decisivs da las emprimas duas votaziuns dal pievel èn scrudads: Tar l'emprima votaziun han dominà ils agids finansials ch'èn ussa scadids. Tar la segunda èn stadas en il center las manzegas davart il certificat e davart l'efficacità da la vaccinaziun. La lescha n'ha pia absolutamain nagina basa raschunaivla.

Reconciliaziun da la societad

Cun in «na» a questa lescha inutila e nuschaivla prestais Vus pia ina contribuziun impurtanta per ils dretgs dal pievel, per la democrazia directa e per la reconciliaziun da la societad. Per che nus possian tuttas e tuts puspè manar ina vita normala en atgna responsabladad.

Recumandaziun dal comité da referendum

Perquai recumonda il comité da referendum:

Na

 massnahmen-nein.ch

Arguments

Cussegl federal e parlament

Cun la Lescha COVID-19 è vegnida stgaffida la basa giuridica per agir svelt e per franar sistematicain la pandemia. La lescha è sa cumprovada ed ha ina vasta basa democratica. Cumbain che la pandemia è sa mitigiada fermamain, èsi rashunaivel da prolungar las disposiziuns, per che la Confederaziun possia revegnir a tscherts instruments en cas d'urgenza. Il Cussegl federal ed il parlament sustegnan la prolungaziun da durada limitada particularmain per ils suandants motifs:

Novs medicaments per personas periclitadas

Novs medicaments cunter ina malsogna da COVID-19 pon esser d'ina impurtanza existenziala per personas spezialmain periclitadas. Grazia a la Lescha COVID-19 ha la Confederaziun pudì metter a disposiziun svelt plirs novs medicaments, avant che la procedura d'admissiun era terminada. Sche la prolunga-ziun vegn refusada, n'è quai betg pli pussaivel. Profitar da la regulaziun profitan personas che han ina ristga pli gronda da daventar grevamain malsaunas, per exempel personas cun in sistem d'immunitad pli flaivel.

Certificat COVID per il traffic da viadi

La Svizra ha fermas colliaziuns internaziunalas. I na po betg vegnir exclus ch'intgins pajais pretendan puspè in certificat COVID per l'entrada. Per la gliעד e per las interpresas èsi perquai impurtant da pudair preschentar en il traffic da viadi – en cas da basegn – in certificat segir ch'è renconuschì sin plaun internaziunal. Senza la Lescha COVID-19 manca qua la basa legala.

Proteger il sector da sanadad en las regions da cunfin

Actualmain èsi pauc probabel che la Svizra introduceschia controllas da cunfin severas. Sche quai fiss dentant tuttina il cas, fiss il manaschi en ils ospitals da las regions da cunfin periclità, perquai che bleras cunfinarias e blers cunfinaris lavuran en il sistem da sanadad. La Lescha COVID-19 als pussibilitescha d'entrar vinavant en Svizra, er sch'ils cunfins vegnan serrads.

Protecziun durant la lavur

Sche la situaziun epidemiologica s'engrevgescha, dovràn personas spezialmain periclitadas dapli protecziun durant lur lavur. Grazia a la lescha po la Confederaziun obligar las patru-nas ed ils patruuns da laschar lavurar questas personas davent da chasa. Uschia èn ellas protegidas meglier cunter ina infecziun.

Esser preparà per il cas d'urgenza

Igl è impurtant dad esser preparà per il cas d'urgenza. Actualmain na vegnan applitgadas bunamain naginas disposiziuns da la lescha pli. Ellas èn mo vegnidas prolungadas, per ch'ellas stettian a disposiziun svelt, en cas che la situaziun s'engrevgiass cleramain. Sche las disposiziuns prolungadas vegnissan refusadas, fissi – en cas d'urgenza – pli difficil per la Confederaziun d'agir svelt ed en moda sistematica sco er da proteger las persunas spezialmain periclitadas.

Recumandaziun dal Cussegl federal e dal parlament

Per tut quests motivs recumondan il Cussegl federal ed il parlament d'acceptar la prolungaziun da la Lescha COVID-19, concludida ils 16 da december 2022.

Gea

 admin.ch/prolungaziun-lescha-covid-19

§

Text da votaziun

**Lescha federala
davart las basas legalas da las ordinaziuns dal Cussegl federal
per superar l'epidemia da COVID-19
(Lescha COVID-19)
Midada dals 16 da december 2022**

*L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra,
sunter avair gi invista da la missiva dal Cussegl federal dals 3 da zercladur 2022¹,
concluda:*

I

La Lescha COVID-19 dals 25 da settember 2020² vegn midada sco suonda:

Art. 3 al. 3, 4bis e 4ter

³ El prenda las mesiras tenor l'alinea 2 literas e ed f mo, sch'il provediment na po betg vegnir garantì tras ils chantuns e tras privats.

^{4^{bis}} Per rinforzar il provediment da la sanadad ch'è dumandà pervia da la crisa da COVID-19, finanzieschan ils chantuns las reservas da capacidà ch'èn necessarias per dumagnar las chargias maximalas. Ils chantuns defineschan las capacitads necessarias en enlegientscha cun la Confederaziun.

^{4^{ter}} Il Cussegl federal po obligar ils chantuns d'annunziar lur capacitads en il provediment da la sanadad, particularmain il dumber total e l'occupaziun dals letgs d'ospital ch'èn destinads per il tractament da malsognas da COVID-19.

Art. 4 al. 1

¹ Il Cussegl federal po ordinar mesiras per proteger ils lavurants spezialmain periclitads. Particularmain po el imponer obligaziuns respectivas als patruns, numnadamain l'obligaziun da pussibilitar als lavurants spezialmain periclitads d'ademplier lur obligaziun professiunala davent da chasa u da prestar incumbensas substitutivas equivalentas.

II

La valaivladad da las suandantas disposiziuns da la Lescha COVID-19 dals 25 da settember 2020³ vegn prolungada fin ils 30 da zercladur 2024:

¹ BBl 2022 1549

² SR 818.102

³ SR 818.102

§

- a. artitgel 3 alineas 1 e 2 literas a–g;
- b. artitgel 5;
- c. artitgel 6;
- d. artitgel 6a.

III

La midada d'auters decrets vegn reglada en l'aggiunta.

IV

¹ Questa lescha vegn declarada sco urgenta (art. 165 al. 1 da la Constituziun federala [Cst.]⁴). Ella è suttamessa al referendum facultativ (art. 141 al. 1 lit. b Cst.).

² Ella entra en vigur il 1. da schaner 2023 e vala fin ils 30 da zercladur 2024.

Midada d'auters decrets

Ils decrets qua sutvart vegnan midads sco suonda:

1. Lescha dal parlament dals 13 da december 2002⁵

La valaivladad da l'artitgel 10a vegn prolungada fin ils 30 da zercladur 2024.

2. Lescha d'epidemias dals 28 da settember 2012⁶

Art. 60a Sistem da proximity tracing e sistem da presence tracing per il coronavirus SARS-CoV-2

¹ Il UFSP administrescha ils suandants sistems per infurmar las persunas ch'èn potenzialmain stadas exponidas al coronavirus SARS-CoV-2:

- a. in sistem che registrescha l'avischinaziun tranter ils telefons mobils da las persunas ch'èn participadas al sistem (sistem da proximity tracing);
- b. in sistem che visitaders d'occurrentas e d'instituziuns pon duvrar per registrar lur preschientscha senza inditgar datas persunalas (sistem da presence tracing).

² Il UFSP administrescha ils suandants sistems per infurmar las persunas ch'èn potenzialmain stadas exponidas al coronavirus SARS-CoV-2: En spezial na dastgan els vegnir duvrads ni da las autoritads chantunalas per ordinar e per realisar mesiras tenor ils artitgels 33 fin 38, ni da la polizia, da las autoritads penals u dal Servetsch d'infurmaziun.

³ La participaziun als sistems è facultativa per tut las persunas. Las autoritads, las interpresas e persunas singulas na dastgan betg preferir u dischavantagiar ina persuna, perquai ch'ella sa participescha u na sa participescha betg als sistems; cunvegnes che divergeschan da quai n'han nagin effect.

⁴ Ina persuna ch'è vegnida infurmada sur in dals sistems, ch'ella saja potenzialmain stada exponida al coronavirus SARS-CoV-2, po laschar far gratuitamain tests davart ina infeccziun cun il coronavirus, sch'ella preschenta la cumprova d'esser vegnida infurmada.

⁵ Ils sistems èn concepids tenor ils suandants principis:

- a. En connex cun l'elavuraziun da las datas ston vegnir prendidas tut las mesiras tecnicas ed organisatoricas adequatas per impedir che las persunas participantas possian vegnir identifitgadas.
- b. Las datas vegnan elavuradas sche pussaivel sin cumponentas decentralas che vegnan installadas da las persunas participantas sin lur telefons mobils. En

⁵ SR 171.10

⁶ SR 818.101

§

spezial dastgan datas davart autras personas, che vegnan registradas sin in telefon mobil d'ina persuna participanta, vegnir elavuradas ed archivadas exclusivamain sin quest telefon mobil.

- c. Tras il sistem da proximity tracing vegnan procuradas u elavuradas mo las datas ch'èn necessarias per determinar la distanza ed il temp da l'avischinaziun e per emetter ils avertiments; particularmain na vegnan registradas naginas datas da la localisaziun geografica.
- d. Las datas vegnan stizzadas, uschespert ch'ellas n'èn betg pli necessarias per l'avertiment.
- e. Il code da funtauna e las specificaziuns tecnicas da tut las cumponentas dals systems èn publics; ils programs legibels d'ina maschina ston esser vegnids elavurads cumprovadamain cun quest code da funtauna.

⁶ La legislaziun federala davart la protecziun da datas è applitgbla.

⁷ Il Cussegl federal regla ils detagls da l'organisaziun e da la gestiun dals systems sco er da l'elavuraziun da las datas.

⁸ Il Cussegl federal prevesa d'abolir ils systems, particularmain da deactivar u da deinstallar tut las cumponentas ch'èn installadas sin ils telefons mobiles, uschespert ch'ils systems n'èn betg pli necessari u sa mussan sco memia pauc efficazis per dumagnar l'epidemia chaschunada dal coronavirus SARS-CoV-2.

Art. 62a Colliaziun dal sistem da proximity tracing e dal sistem da presence tracing cun systems esters

Il sistem da proximity tracing ed il sistem da presence tracing tenor l'artitgel 60a pon vegnir colliads cun systems esters correspondents, sch'ina protecziun adequata da la personalitad vegn garantida en il stadi respectiv tras:

- a. la legislaziun; u
- b. garanzias suffizientas, en spezial tras contract.

Art. 80 al. 1 lit. f

¹ Il Cussegl federal po concluder cunvegns internaziunalas davart:

- f. la colliaziun dal sistem da proximity tracing e dal sistem da presence tracing tenor l'artitgel 60a cun systems correspondents da l'exteriur.

Art. 83 al. 1 lit. n

¹ Cun ina multa vegn chastia, tgi che fa sapientivamain il suandant:

- n. refusa ad ina persuna da furnir ina prestaziun porschida ch'è destinada per la generalitad, perquai che la persuna na sa participescha betg al sistem da proximity tracing u al sistem da presence tracing (art. 60a al. 3).

Il Cussegl federal ed il parlament recumondan
da votar ils 18 da zercladur 2023 sco suonda:

Gea

Realisaziun dal project OECD/G20 davart
l'imposiziun da las grondas gruppas d'interpresas

Gea

Lescha federala davart las finamiras en la pro-
tecziun dal clima, davart l'innovaziun e davart il
rinforzament da la segirezza energetica (cuntra-
proposta indirecta a l'Iniziativa da glatschers)

Gea

Midada dals 16 da december 2022 da la
Lescha COVID-19

VotInfo

L'app davart las votaziuns

Cun videos d'explicaziun e resultats

